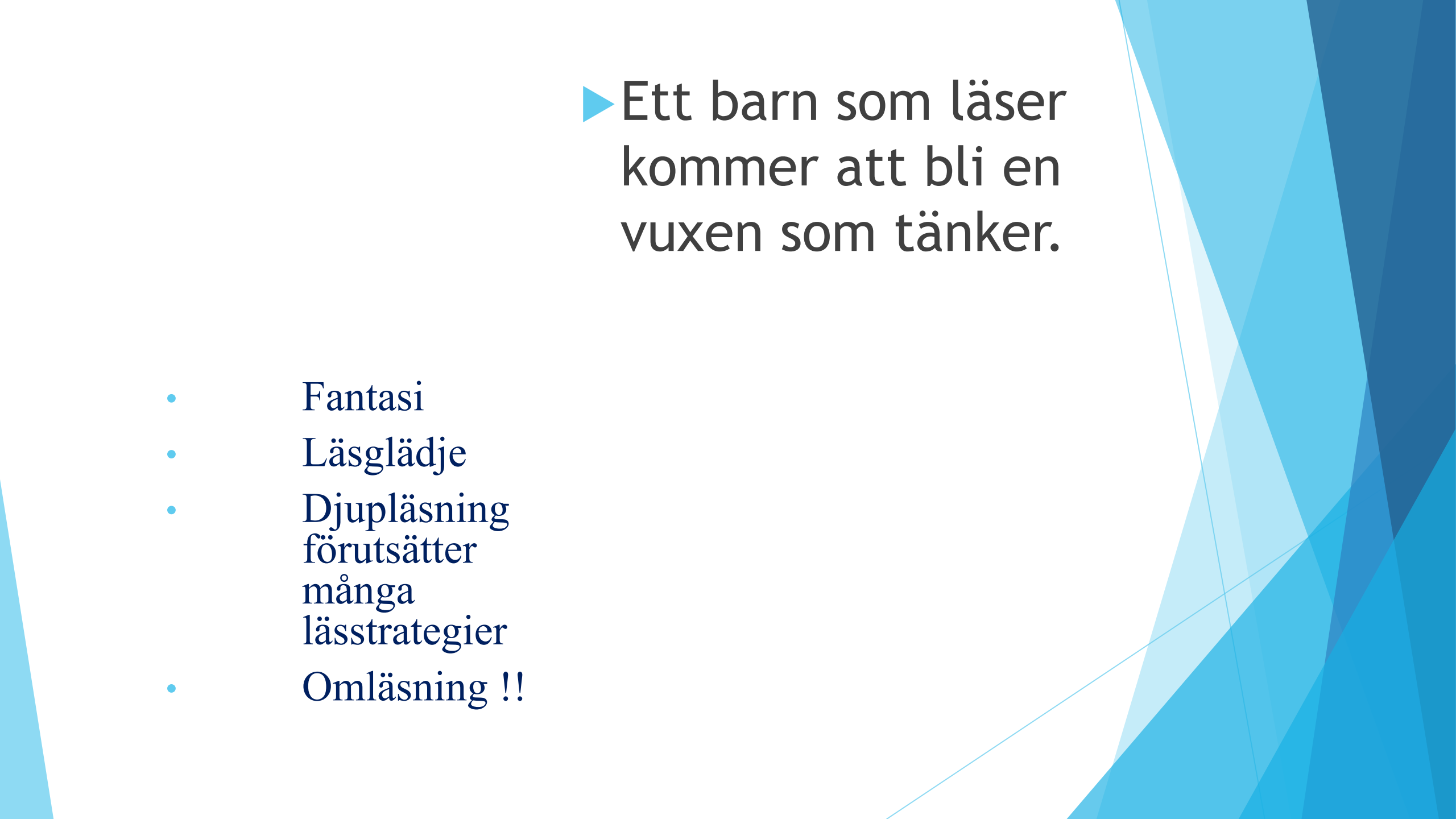


LÄTTLÄSTDAGEN

Garnisonen 9 nov 2018



Djupläsning – varför, vad och hur?

The background of the slide features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, ranging from light sky blue to deep navy blue. These shapes are primarily located on the right side and bottom of the slide, creating a modern, dynamic feel.

▶ Ett barn som läser
kommer att bli en
vuxen som tänker.

- Fantasi
- Läsglädje
- Djupläsning
förutsätter
många
lässtrategier
- Omläsning !!

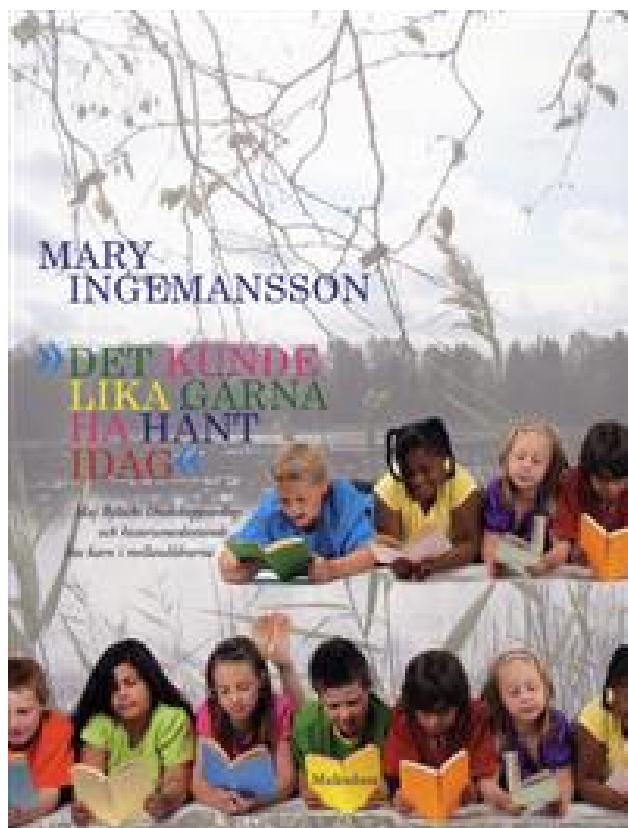
Allas vår läsprocess

2018, Högskolan Kristianstad

Bas i Judith A. Langers och egen forskning, Mary Ingemansson



Lärande genom skönlitteratur. Djupläsning, förståelse och kunskap



Mary Ingemansson,

Lektor i svenska med inriktning
litteraturvetenskap.

Verksam 25 år i grundskolan, 20
år med lärarutbildning och barn-
och ungdomslitteraturskurser
samt skolbiblioteksfortbildning.
Aktiv inom handledarutbildning
Läslyft och medskrivare i modul
för Läslyftet, Svenska och No II.

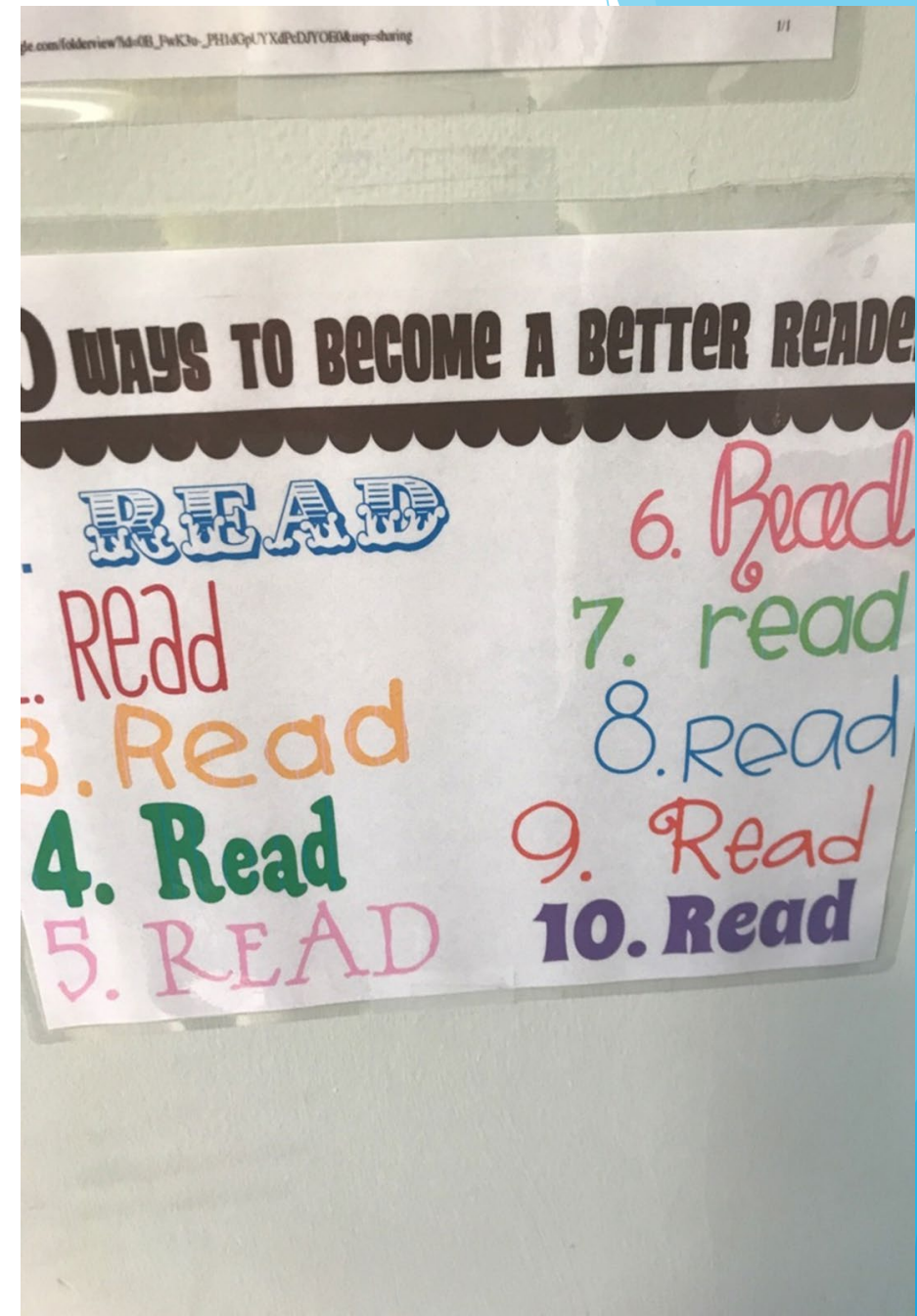
- Förarbete
- Dokumenterad läsning i ett stort antal klasser i grundskolan samt djupläsning i en utvald klass under en termin.
- Ett stort antal frågor anpassade till olika sorters texter
- Bilagor med frågemöjligheter

Motivationen ökas av:

- många samtal om texter
- relevant litteratur för elevernas utvecklingsprocess
- tillgång till skolbibliotek/personal/olika sorters litteratur och stor mängd texter
- elevens eget val - inte alltid textsamtal
- lärares tid och stöd, återkoppling
- samtal i fler ämnen än svenska: historia, geografi, naturkunskap, bild, musik och idrott

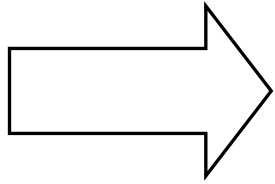
Aktuell läsforskning

- Hur sätter jag igång textsamtal?
- Hur gör jag förberedelser?
- Hur kan vi tänka kring läsningen på vår skola?
- Receptionsteorier.
- JFR pågående LÄSLYFTET.

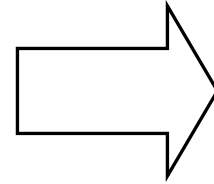


- Aidan Chambers *Böcker inom oss och omkring oss* (2014)
- Receptionsteori
- *Boksamtalsmodell* som fungerar som struktur för samtalet:
 - **Vad tycker du om?**
 - **Vad tycker du inte om?**
 - **Vad undrar du över?**
 - **Vilka kopplingar till egna erfarenheter eller mönster i texten hittar du?**

Like
Dislike

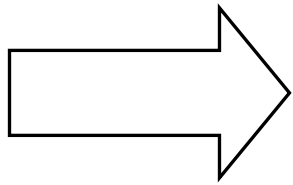


Handlingsplanet

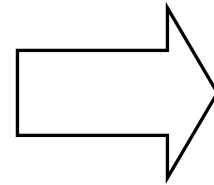


Vad?

Puzzles

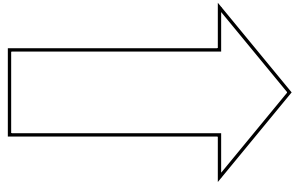


Tolkningsplanet

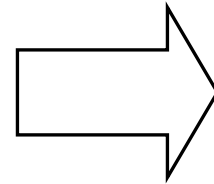


Varför?

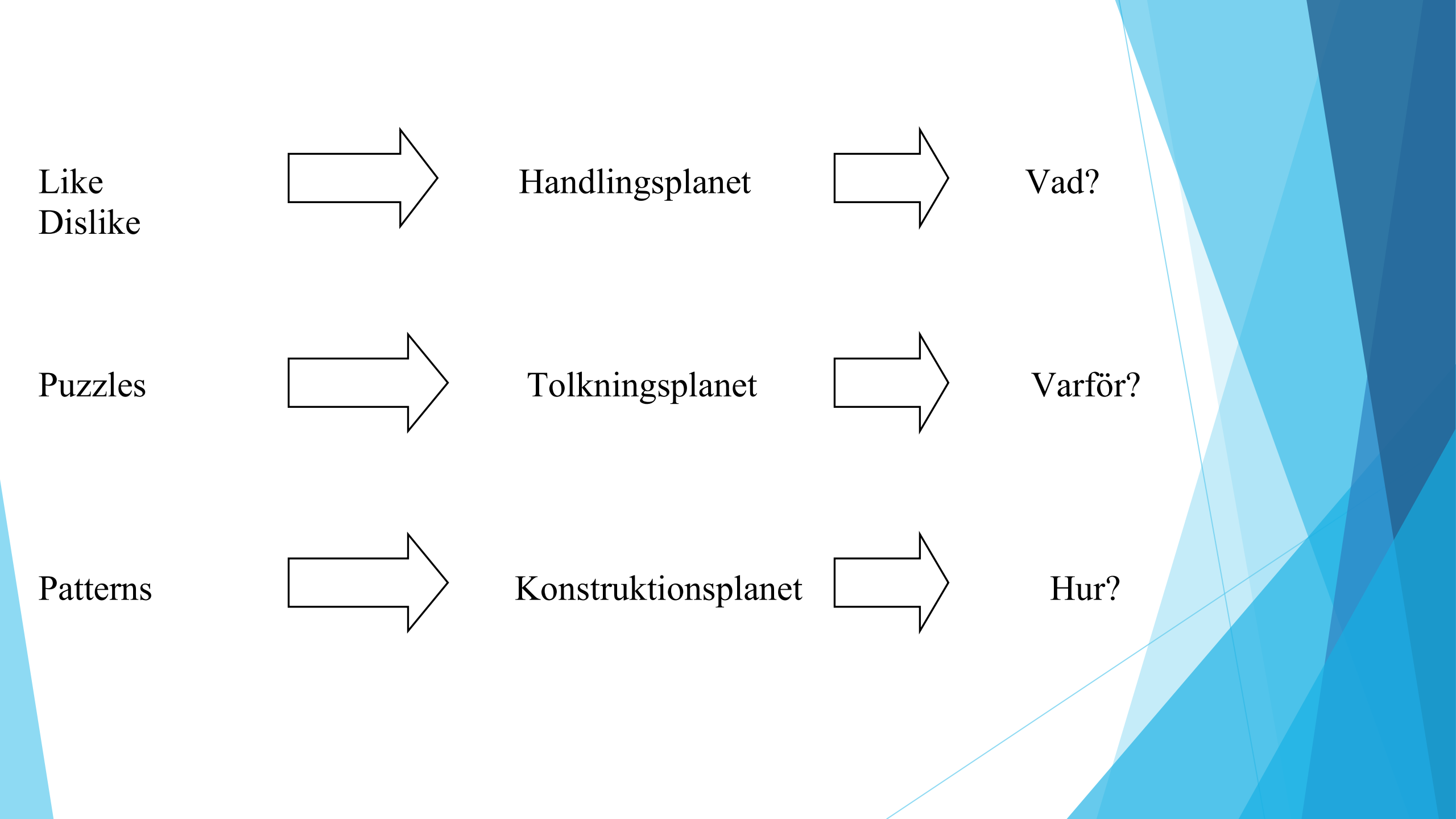
Patterns



Konstruktionsplanet



Hur?



Läsarförebilder, fantasi, läslust, textval. Lässtrategier (strukturellt i min bok)

- ▶ Tid, textsamtal, omläsning
- ▶ ger djupläsning
- ▶ ger förståelse, lärande
- ▶ skapar läsglädje och motivation
- ▶ genererar ny textläsning.

Judith A. Langer: Processen följer
fem faser, läspositioner,
förhållningssätt

som inte är linjära utan cirkulära.

Envisionment building: Att skapa
litterära föreställningsvärldar (som cirkel)

Orienteringsfas

Förståelsefas

Återkopplingsfas

Överblicksfas

Kreativitetsfas

Orienteringsfas

Du använder din bakgrundsförståelse och erfarenhet för att närma dig en ny text.



- Vilken är titeln och vilka tankar ger den?
- Vad antyder framsidan och illustrationerna?
- Vad kommer texten att handla om?
- Vad kommer att hända härnäst?

Förståelsefas

Att utveckla idéer. Här rör du dig genom text och utforskar samband.

Du fördjupar din växande förståelse.

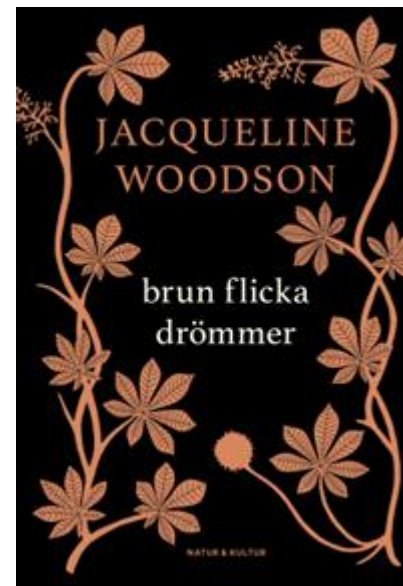


- Hur utvecklas handlingen?
- Vad vill du fortfarande veta?
- Vad berättas inte?

Återkopplingsfas

- Läsaren använder sin kunskap och sina erfarenheter för att få ordning på den föreställningsvärlden.
- Den tredje fasen är ett starkt skäl till att vi läser. ”Sannolikt” och ”möjligen” är ord som ofta används i *återkopplingsfasen*.

*Brun flicka drömmer är Jacqueline Woodsons memoarer skrivna på **fri vers**. Skildring av hennes uppväxt i South Carolina och i New York och hur det var att växa upp som svart flicka i USA på 1960- och 1970-talet. Barnets sökande efter tillhörighet.*

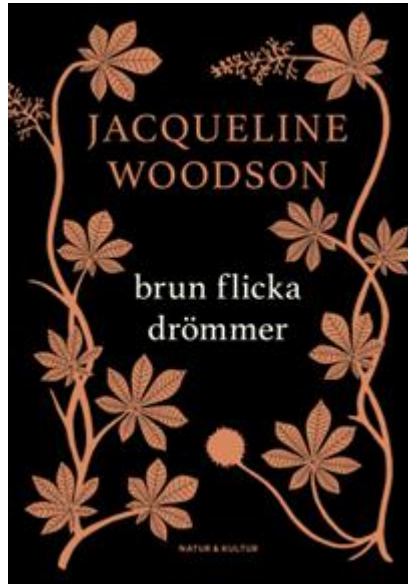


ALMA- priset 2018
Astrid Lindgrenpriset
” Memoarer”

läsaren

**När vi inte hittar min syster, vet vi
att hon sitter under köksbordet med en bok i handen,
ett glas mjölk och en liten skål jordnötter bredvid sig.
Vi vet att vi kan ropa Odellas namn högt,
banka händerna hårt i bordet,
dansa kring det och sjunga
"She'll Be Coming 'Round the Mountain"
så många gånger att sången gör oss illamående
och varven gör oss yra,
ändå
kommer min syster bara
att långsamt vända blad. (s. 75)**

Återkopplingsfasfrågor



- Hur skulle du reagera om du var i liknande situationer som karaktärerna i texten?
- Vad kan du lära av detta?
- Vad tar du med dig: miljö, natur, människor, ord?

Djupläsning innebär alltid någon form av omläsning med frågor i huvudet, hypoteser, **och kan bedrivas i alla åldrar och med i princip all sorts litteratur.**

Läsprocessen belyses noga.

Läsprocessen är likadan för vuxna och barn.
En läsare behöver känna till sin egen läsning **metakognitivt**.

När du läser en faktatext är processen snarlik –
men du kan behöva andra frågor.

Du ska alltid ha frågor med dig in i en text.
Det finns ingen ”quick-fix”. Men du kan få redskap.

Våra barn, ungdomar OCH vuxna behöver tillägna sig:

- en stor mängd **olika lässtrategier**,
- behöver **behärska djupläsning**,
- **förstå vikten av omläsning** för att nå lärande,
- känna **motivation** och **läsglädje** för att bli kompetenta läsare.

Forskning:

Läsarförebilder, fantasi, läslust, textval.

Lässtrategier (strukturellt i min bok)

- ▶ Tid, textsamtal, omläsning
- ▶ ger djupläsning
- ▶ ger förståelse, lärande
- ▶ skapar läsglädje och motivation
- ▶ genererar ny textläsning.

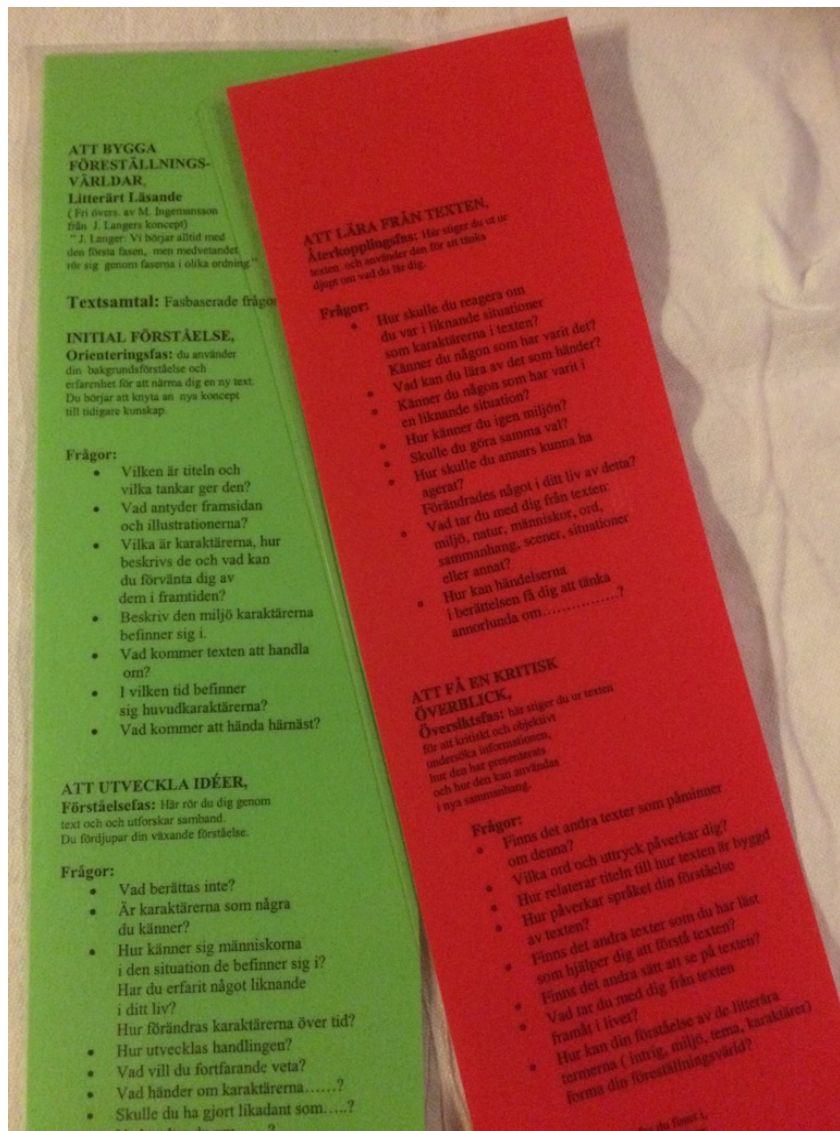
Jag är en läsare!

Alla kan bli djupläsare - hitta ingången!

mying@telia.com

Mary Ingemansson





Aktivera den digitala produkten här

Aktiveringskod

Aktivera

Logga in

Användarnamn

Lösenord

Logga in

Glömt ditt lösenord?

Skapa konto

För att kunna logga in behöver du skapa ett konto. Har du redan ett konto kan du logga in med dina användaruppgifter här till vänster.

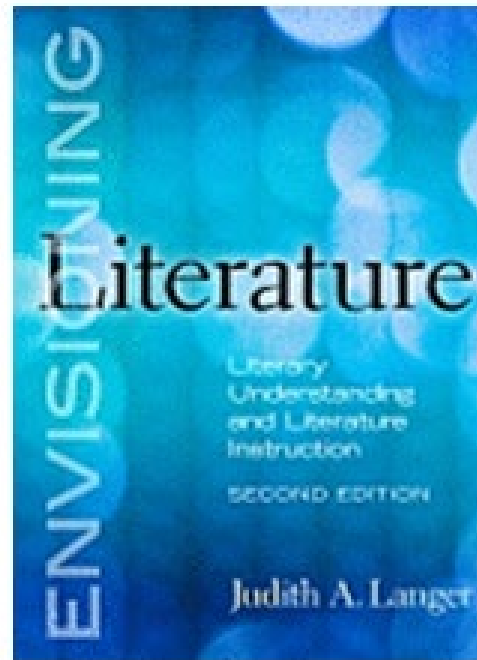
Skapa konto

Eller logga in med

f | Facebook g+ | Google | Skolfederationen

Envisioning literature, uppl. 2010

och 2017



16

